

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка**

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту
педагогіки і психології

_____ С.М. Кондратюк
(підпис)

« _____ » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

галузь знань – 02 Культура і мистецтво

спеціальність – 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

освітня-програма/програми – Менеджмент соціокультурної діяльності

спеціалізація – Культурно-дозвіллева діяльність

Мова навчання - українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту педагогіки і
психології « _____ » _____ 2022 р.
Голова науково-методичної комісії

_____
(ПБ, науковий ступінь, вч. звання)

Розробник:

Знобей О.В., викладач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2022 р.

Завідувач кафедри,
кандидат педагогічних наук,
доцент

Полянничко А.О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 культура і мистецтво	Рік підготовки:	
	Напрямок підготовки (спеціальність) 028 менеджмент соціокультурної діяльності	3	Семестр
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-наукова програма ОС Бакалавр	6-й	Лекцій
		12	практичні (семінарські)
	12	Лабораторні	
	-	-	
	самостійна робота		
	96		
	вид контролю: залік		

2. Мета навчальної дисципліни

Засвоєння студентами основних теоретичних та практичних питань щодо правового забезпечення соціокультурної діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Майбутні менеджери соціокультурної діяльності зможуть розвинути професійні надбання, напрацьовані в результаті виконання робочої програми навчальної дисципліни «Правове забезпечення соціокультурної діяльності» завдяки вивченню наступного блоку дисциплін професійно-орієнтованої підготовки: «Вступ до спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності», "Теорія і практика соціокультурного менеджменту", "Інституційне забезпечення соціокультурної діяльності", "Організація і

методика проведення екскурсій та туристсько-рекреаційних заходів", "Реклама та зв'язки з громадськістю", "Соціокультурна робота за кордоном", "Психолого-педагогічні основи соціокультурної діяльності".

4. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення курсу студент повинен:

знати: - конституційно-правове регулювання діяльності у сфері культури в Україні;

- права людини та громадянина у сфері соціокультурної діяльності;
- правове регулювання музейної справи;
- правову охорону авторських прав: загальні засади;
- правову охорону хореографічних творів;
- правову охорону окремих літературних та художніх творів;
- правову охорону об'єктів суміжних прав;
- правову охорону культурної спадщини;
- правову охорону традиційних знань як складової культурної спадщини;
- особливості судової експертизи культурних цінностей;
- кримінально-правову охорону об'єктів культурної спадщини.

вміти: - правильно застосовувати законодавство, яке регулює соціокультурну діяльність.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	студент/-ка демонструє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
Б	студент/-ка демонструє достатні знання матеріалу в заданому обсязі, з певною систематичністю виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою; виявляє переважно конструктивний і репродуктивний характер використання набутих знань та умінь.
С	студент/-ка виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, засвоїв/-ла основну та додаткову літературу, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення

	знань. Але у відповіді студента/-ки наявні незначні помилки.
Д	студент/-ка виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент/-ка спроможний/-на усунути їх із допомогою викладача/-ки.
Е	виставляється студентів/-ці, відповідь якого/-ї під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
Ф	студент/-ка не спроможний/-на до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни
ФХ	студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни на достатньому рівні, але рівень залишкових знань та умінь дозволяє повторне складання підсумкового контролю за результатами самостійної підготовки.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль											Самостійна робота	Підсумковий контроль
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
55											20	25
100												

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі **методи контролю**:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- методи письмового контролю: тестові завдання, розв'язання задач і вирішення проблемних ситуацій репродуктивного, конструктивного і творчого рівнів;
- методи практичного контролю: виконання самостійних завдань;
- методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінка.

7. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Конституційно-правове регулювання діяльності у сфері культури в Україні.

Система нормативно-правових актів України у сфері соціокультурної діяльності. Міжнародно-правові акти у сфері соціокультурної діяльності. Система державного управління у сфері культури в Україні.

Тема 2. Права людини та громадянина у сфері соціокультурної діяльності.

Право на освіту. Право користування надбаннями культури і мистецтва. Право на наукову, технічну і художню творчість. Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини у сфері культури.

Тема 3. Правове регулювання музейної справи.

Правова основа діяльності музеїв в Україні. Порядок створення музеїв в Україні. Правова охорона Музейного фонду України.

Тема 4. Правова охорона авторських прав: загальні засади.

Поняття та принципи авторського права. Суб'єкти авторського права. Об'єкти авторського права. Права суб'єктів авторського права. Вільне використання об'єктів авторського права. Договори у сфері авторського права.

Тема 5. Правова охорона хореографічних творів.

Поняття та ознаки хореографічного твору. Класифікація хореографічних творів. Судова практика захисту хореографічних творів. Міжнародно правові стандарти охорони хореографічних творів.

Тема 6. Правова охорона окремих літературних та художніх творів.

Правова охорона театральних постановок. Правова охорона музично-драматичних творів. Критерії охороноздатності літературних творів. Судова практика захисту літературних та художніх творів. Міжнародно правові стандарти охорони літературних та художніх творів.

Тема 7. Правова охорона об'єктів суміжних прав.

Об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Особисті немайнові права суб'єктів суміжних прав. Майнові права суб'єктів суміжних прав. Порухення суміжних прав.

Тема 8. Правова охорона культурної спадщини.

Поняття культурної спадщини. Гаазька конвенція 1954 р. про захист культурних цінностей під час збройних конфліктів. Європейська культурна конвенція 1954 р. Порядок вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей в Україні.

Тема 9. Правова охорона традиційних знань як складової культурної спадщини.

Поняття традиційних знань. Взаємозв'язок між традиційними знаннями, інтелектуальною власністю та фольклорною творчістю. Діяльність

Всесвітньої організації інтелектуальної власності щодо правового захисту традиційних знань. Правова охорона традиційних знань в контексті інтеграції України у європейський правовий простір.

Тема 10. Культурні цінності як об'єкт судової експертизи.

Поняття судової експертизи. Правові підстави для призначення судової експертизи для дослідження культурних цінностей. Особливості судової експертизи культурних цінностей.

Тема 11. Кримінально-правова охорона об'єктів культурної спадщини.

Контрабанда культурних цінностей. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Судова практика розгляду справ щодо посягання на об'єкти культурної спадщини.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	лаб	ср		л	п	лаб	ср
Тема 1. Конституційно-правове регулювання діяльності у сфері культури в Україні.	10	2			8					
Тема 2. Права людини та громадянина у сфері соціокультурної діяльності.	10	2	2		8					
Тема 3. Правове регулювання музейної справи.	10	2			8					
Тема 4. Правова охорона авторських прав: загальні засади.	12		2		10					
Тема 5. Правова охорона	12		2		10					

хореографічних творів.										
Тема 6. Правова охорона окремих літературних та художніх творів.	12		2		10					
Тема 7. Правова охорона об'єктів суміжних прав.	12		2		10					
Тема 8. Правова охорона культурної спадщини.	12		2		10					
Тема 9. Правова охорона традиційних знань як складової культурної спадщини.	10	2			8					
Тема 10. Культурні цінності як об'єкт судової експертизи.	10	2			8					
Тема 11. Кримінально-правова охорона об'єктів культурної спадщини.	10	2			8					
Усього годин:	120	12	12		96					

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Права людини та громадянина у сфері соціокультурної діяльності	2
2.	Правова охорона авторських прав: загальні засади	2
3.	Правова охорона хореографічних творів	2

4.	Правова охорона окремих літературних та художніх творів	2
5.	Правова охорона об'єктів суміжних прав	2
6.	Правова охорона культурної спадщини	2
	Разом	12

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред. А.С. Довгерта. Книга 1: Нормативні акти і до-кументи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р.В. Дроб'язко. К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2001. 520 с. Книга 2: Виступи, статті європейських спеціалістів. К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2001. 460 с.
2. Акуленко В. І. Міжнародне право охорони культурних цінностей та його імплементація у внутрішньому праві України : монографія. Київ : Юстініан, 2013. 608 с.
3. Антонюк В.О. Види хореографічного твору як об'єкта авторського права в Україні // Акутальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2019. №4. С. 38–40.
4. Базелюк В.В. Порівняльний аналіз кримінальної відповідальності за посягання на культурні цінності // Теорія і практика правознавства. 2014. №2. С. 1-10.
5. Великорода О.М., Вовка А.А. Правовий режим об'єктів народної творчості // Прикарпатський юридичний вісник. 2015. №3. С. 30-34.
6. Горкуша М. Захист авторських та суміжних прав, порушених в мережі Інтернет // Інтелектуальна власність. 2014. № 6.
7. Кириченко І.А. Судова експертиза об'єктів права інтелектуальної власності. Навчальний посібник. К.: Інститут інтелектуальної власності і права. 2005. 172с.
8. Кудерська Н. І. Право культурної спадщини України. Загальна частина : підручник. Київ : НАКККіМ, 2014. 258 с.
9. Кулакова Н.В. Особливості злочинів, які посягають на об'єкти культурної спадщини в Україні // Право і суспільство. 2014. №6. С. 278-283.
10. Мельничук О. І. Міжнародно-правовий статус всесвітньої культурної і природної спадщини : монографія. Київ : Наук. думка, 2008. 287 с.
11. Шульга О.О. Судово-мистецтвознавча експертиза у кримінальному судочинстві. Кваліфікаційна наукова праця на правах

рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» (081 Право). Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2020.

Додаткові:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141*
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Цивільний кодекс України // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

3. Кримінальний кодекс України // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

4. Митний кодекс України // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

5. Закон України «Про авторське право і суміжні права» // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст.64*
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

6. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 32, ст.267* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text>

7. Закон України “Про кінематографію” // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 22, ст.114* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80#Text>

8. Закон України “Про архітектурну діяльність” // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 31, ст.246* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>

9. Закон України “Про видавничу справу” // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 32, ст.206* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80#Text>

10. Закон України «Про музеї та музейну справу» // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 25, ст. 191* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>

11. Закон України «Про охорону культурної спадщини» // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 39, ст.333* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>

12. Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей»// *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 48, ст.405* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1068-14#Text>

13. Закон України «Про судову експертизу» // *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 28, ст.232* // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

14. Гаазька конвенція 1954 р. про захист культурних цінностей під час збройних конфліктів // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_157#Text

15. Європейська культурна конвенція 1954 р. // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_213#Text

16. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text

17. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.) // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text

18. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text